

[Økonomi- og budgetministeren.]

skøn, regner med at opnå besparelser på op imod 700 mill. kr. på indeværende års budget. Disse besparelser fremkommer først og fremmest som et resultat af de i foråret fastsatte begrænsninger i dispositionsadgangen over visse bevillinger. Den endelige fordeling vil dog først komme på forslaget til til lægsbevillingslov for 1972-73.

Emnet besparelser fører naturligt frem til budgettet for det kommende år, altså for 1973-74.

Uden at gå i detaljer må det være på sin plads at erindre om, at budgetoverslagene sene fremkomst i marts måned var en følge af regeringens bestræbelser med henblik på at opnå besparelser på de kommende års budgetter. Ved regeringens første gennemgang i januar var det kun lykkedes at opnå besparelser på omkring 300 mill. kr., og kulegravningsudvalgets arbejde med budgetoverslagene førte som bekendt ikke frem til konkrete spareforslag, som der kunne opnås almindelig enighed om.

Regeringen traf derfor i maj måned beslutning om at gennemføre en styrkelse af statsbudgettet i 1973-74 og i hvert af budgetoverslagsårene. Målet var at nå frem til yderligere besparelser på henholdsvis 700, 1.100 og 1.200 mill. kr. i hvert af årene. Ca. halvdelen af besparelserne på udgiftsbudgettet blev indarbejdet i de budgetteringsrammer, som blev udsendt til ministerier og styrelser i juni måned i forbindelse med indkaldelsen af bidrag til det nu fremlagte finanslovsforslag og de dertil hørende budgetoverslag.

Blandt andet under indtryk af valutaurolighederne i sommer besluttede regeringen at gennemføre yderligere besparelser. Disse fik form af en henvendelse til de enkelte ministre om at stile mod en reduktion på 3 pct. af driftsudgifterne og de ikke-lovbundne tilskud, og 5 pct. af de øvrige rammebelagte udgifter i hvert af de fire budgetår.

De samlede besparelser, udover de i januar gennemførte, er herefter kommet op på

godt 1 milliard, knap 1.100 mill. kr. i 1973-74 og et noget større beløb i hvert af budgetoverslagsårene. Samtlige ministerier har været berørt, men med forskellig størrelse, som det fremgår af den oversigt over besparelserne, som er uddelt.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen ikke betragter de opnåede besparelser som noget endeligt resultat. Men som jeg vil vende tilbage til, er det vor opfattelse, at selv nok så heroiske sparebestrebelse af den traditionelle karakter ikke er tilstrækkelige til at nå det mål, som er at sikre, at den årlige vækst i de samlede offentlige udgifter holdes på et niveau, der er foreneligt med balancen i økonomien.

Det finanslovsforslag, der nu forelægges for 1973-74, viser en samlet udgiftsstigning på 5,3 milliarder kr. i forhold til skønnet for 1972-73. En del af denne stigning er imidlertid en følge af ændringer i det finansielle mønster for den offentlige sektor. Det gælder først og fremmest den nye dagpengereform, der indebærer en formel merudgift for staten i 1973-74 på ca. 550 mill. kr.

Ser man væk herfra, bliver den egentlige stigning i udgifterne i 1973-74 på 4,8 milliarder kr. eller ca. 11 pct. i forhold til indeværende finansår. Det er værd at bemærke, at omkring 2/3 af denne stigning kan henføres til stigningen i lønninger, priser og satser i sociale pensioner. Den resterende vækst kommer ned under 4 pct. Dette er en del lavere end i de foregående år. Og det er denne vækstrate, der er sammenlignelig med bevægelserne i budgetoverslagsårene, der som bekendt er budgetteret i faste priser og lønninger.

Siden skønnet i september måned er reserven til pris- og lønstigninger forhøjet med 400 mill. kr. til godt 3,1 milliard kr. Dette er en følge af, at det nu må anses for realistisk, at også julipristallet vil føre til udløsning af en dyrtidsportion. Dette vil få udgiftsmæssige konsekvenser for et halvt år af 1973-74-budgettet.

Pris- og lønreserven er som sædvanlig fastsat med henblik på at dække merudgif-